

22.04.2003

Maa- ja metsätalousministeriö
Metsäntutkimuslaitos

METSÄNTUTKIMUSLAITOKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2002

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Metsäntutkimuslaitoksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2002 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä maa- ja metsätalousministeriölle että Metsäntutkimuslaitokselle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Leo Laurila ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Marjatta Kimmonen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Metsäntutkimuslaitoksen tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus-, ja suoritettietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Palvelukyvyn osalta on tarkastettu esitettyjen tietojen riittävyyttä.

Tuloksellisuuden kuvauksessa on esitetty selvitys talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta sekä vertailu ministeriön hyväksymiin tulostavoitteisiin. Lisäksi on esitetty rahoitusta, menoja ja tuloja sekä määrärahojen käyttöä koskevia tietoja. Useamman vuoden suoritettiedot koskevat lähinnä julkaisujen lukumääriä. Toimintakertomuksessa ei ole esitetty tietoja toiminnan taloudellisuudesta tai tuottavuudesta eikä niiden sijasta vaihtoehtoisia tietoja kustannuksista muun kuin maksullisen toiminnan osalta. Tuloksellisuuden kuvauksen suoritettietoja ja niitä vastaavia kustannus- ja henkilövuositietoja tulisi esittää useammalta vuodelta mahdollisuuksien mukaan tulosta tehtäväalueittain siten, että voitaisiin saada käsitys siitä, mitä resursseilla on saatu aikaan. Esitettyjä tietoja voidaan pitää luotettavina, mutta ei toiminnan tuloksellisuuden kuvauksen kannalta riittävinä.

Metsäntutkimuslaitos on tehnyt maa- ja metsätalousministeriölle vuonna 2001 ehdotuksen uudeksi maksuperustepäätökseksi, jota ministeriö ei ole toistaiseksi vahvistanut. Vahvistamisen yhteydessä ministeriön tulee kiinnittää huomiota mahdollisten alijäämien hyväksyttävyyteen ja maksullisen toiminnan kannattavuustavoitteiden määrittelyyn. Asiat ovat olleet esillä aikaisemmissa tilintarkastuskertomuksissa. Samassa yhteydessä on syytä selvittää, onko nykyinen maksuperustelakiin pohjautuva säännösperusta oikea ratkaisu, kun maksuperustelaki edellyttää liiketaloudellisten suoritteiden kannattavuutta.

Bruttobudjetoidun maksullisen toiminnan pääomakustannukset ovat korkojen osalta laskeneet pääomakannan tarkentamisesta johtuen edellisestä vuodesta yli puolella. Korkokustannus on edelleenkin 1,26 milj. €, mikä perustuu arvioon maksullisen toiminnan piiriin kuuluvasta pääomasta. Todellisten kustannusten selvittämiseksi määrittelyihin on syytä kiinnittää edelleen huomiota. Kustannusvastaavuuslaskelmissa esitettyjä tietoja voidaan muutoin pitää luotettavina ja riittävinä.

Palvelukyvyyn osalta tuloksellisuuden kuvausta ei voida pitää täysin riittävänä. Arviointi edellyttää asiakas- ja sidosryhmäpohjaisia tietoja. Tutkimuslaitoksen mukaan asiakastytyväisyyden seuranta on aloitettu.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu laskenta-toimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä sekä kassajärjestelyjen ja palkkahallinnon sekä puunmyyntimenettelyjen tarkastuksen yhteydessä. Tarkastuksen perusteella nettobudjetoidun asiakasrahoitteisen maksullisen toiminnan budjetoitujen ja toteutuneiden kustannusten määrittelyissä on eroja, joiden suhteen tutkimuslaitoksen tulee jatkaa käsittelysääntöjen yhdenmukaistamista.

Tarkastuksessa on tullut esiin joitakin puutteita matkalaskumenettelyissä sekä osakirjanpitojärjestelmien ja pääkirjanpidon saldojen täsmäyttämisessä, joiden osalta sisäistä valvontaa on syytä tehostaa.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja

Leo Laurila

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö
Metsäntutkimuslaitoksen ylijohtaja
Metsäntutkimuslaitoksen johtokunnan jäsenet
Valtiokonttori